

MÅL- OCH INRIKTNINGS DOKUMENT 2011

SDN Majorna-Linné

FÖRSLAG TILL BESLUT

Stadsdelsnämnden förslås besluta

att uppdra åt stadsdelschefen att det föreslagna mål- och inriktningsdokumentet skall ligga till grund för det fortsatta arbetet med budget 2011 i enlighet med förändringar föreslagna i denna skrivelse.

Moderaterna Folkpartiet Kristdemokraterna

Innehållsförteckning

- 1. Inledning**
- 2. Vision**
- 3. Medborgarinflytande**
- 4. Särskilt prioriterade mål**
- 5. Miljö**
- 6. Ekonomi och organisation**
- 7. Personal, ledarskap och kompetens**
- 8. Förskola**
- 9. Skola**
- 10. Individ- och familjeomsorg**
- 11. Funktionsnedsättning**
- 12. Äldreomsorg**
- 13. Hemsjukvård**
- 14. Kultur**
- 15. Fritid**
- 16. Folkhälsa**
- 17. Brottsförebyggande verksamhet**

Inledning

Alliansen redovisar här förslag som underlag för en detaljerad verksamhetsplan till förvaltningen. Vi betonar vikten av valfrihet, mångfald och demokrati och vi vill särskilt prioritera kärnverksamheterna förskola, skola, äldreomsorg samt fritid och kultur.

Vision

SDN Majorna-Linné ska vara en stadsdel där många vill vistas, arbeta och bo. För att uppnå detta måste vi skapa en ren och vacker stadsdel där vi alla kan känna oss trygga. Det är viktigt att vi för kommande generationer bevarar den unika kulturella miljön samtidigt som närheten till älven och grönområdena tas tillvara på ett bättre sätt.

Aktivt medborgarskap och medborgarinflytande

Alla invånare i stadsdelen ska ges samma förutsättningar och ingen ska diskrimineras.

Valfriheten ökar medborgarens inflytande genom att stärka kopplingen mellan människors val och styrning av de ekonomiska resurserna. Exempel på detta är: skol-, kultur- och äldreomsorgspong.

Nämndsammanträden bör vara öppna för medborgarna så att de kan följa den politiska diskussionen och besluten.

Särskilt prioriterade mål

- Budget i balans
- Kvalitet, trygghet och valfrihet inom kärnverksamheterna vård, skola och omsorg
- Ett aktivt medborgarinflytande
- En långsiktig miljöstrategi

Miljö

Vår stadsdel är vår miljö. Ett stort problem i stadsdelen är den tunga trafikbelastningen och bristen på parkeringsplatser som orsakar svåra luftföroreningar för de boende. Miljöutmaningarna ska användas för att göra kloka ekonomiska vägval. En långsiktig och genomtänkt miljöstrategi ska genomsyra alla verksamheter. Arbetet med att miljödiplomera alla verksamheter har påbörjats och ska fullföljas.

Mål:

- Minska energiförbrukningen
- Vid stadsplanering vill vi verka för att förbättra trafiksituationen i stadsdelen
- Vi vill verka för att öka antalet parkeringsplatser
- Källsortera allt avfall
- Öka andelen när- och ekologiskt odlade råvaror och miljömåltider

Ekonomi och organisation

Nämnd och förvaltning måste fortsätta arbeta ytterst disciplinerat med budget och kontinuerligt följa det ekonomiska utfallet samt vidta åtgärder vid behov. En god planering i kombination med vaksamhet beträffande förändringar i omvärlden borgar för stabilitet i verksamheten, god kontroll samt ordning och reda.

Nämnden och all personal i förvaltningen måste vara öppna för nya arbetssätt för att få ut mesta möjliga av de resurser som finns tillgängliga. God ekonomisk hushållning är ett nyckelbegrepp i sammanhanget.

Den nya SDN-organisationen kommer att ge bättre förutsättningar för samverkan med andra SDN och att se Göteborg som en helhet. Detta i sin tur underlättar bland annat kostnads- och verksamhetsmässiga jämförelser, som kan uppmuntra till förbättringar och effektiviseringar i den egna verksamheten. Dessutom är det av största betydelse att utförda insatser dokumenteras och följs upp.

Ett stort eget kapital har inget egenvärde då det innebär att medborgarna överbeskattas i förhållande till utförda tjänster. Det bör emellertid hållas på en rimlig nivå av omslutningen för att kunna möta oförutsedda kostnader och investeringar.

Mål:

- En god hushållning med resurserna och en ansvarsfull förvaltning
- Kraftsamlade befintliga resurser till skola, vård och omsorg
- Uppmuntra fler utförare inom verksamheterna

Personal, ledarskap och kompetens

Det är viktigt att ta vara på den kompetens och engagemang, som finns hos personalen. Redan idag måste vi identifiera och utbilda framtidens ledare. Förvaltningen måste arbeta aktivt för att rekrytera ledare såväl internt som externt. Medarbetarna ska ha möjlighet till vidareutbildning och kompetenshöjande insatser. Vi vill ha en personalpolitik där kompetens och gott ledarskap premieras. Arbetet med att sänka sjuk- och ohälsotalen och minska frånvaron bör intensifieras.

En bra arbetsplats präglas av de anställdas engagemang, delaktighet och ansvar. I en fungerande arbetsgrupp tas det till vara på de olika slag av kompetenser som gruppen representerar i form av utbildning, arbetslivserfarenhet samt social och kulturell kompetens. Det måste finnas ett arbetsklimat där alla tillåts att växa och utvecklas. Inte minst viktigt är det förebyggande arbetet med arbetsmiljön och satsningar för att minska sjukfrånvaron.

Inom alla områden ska förvaltningen fokusera på behovet av att jämställdhet råder. Det är mycket viktigt att vi får en jämnare könsfördelning inom de olika yrkeskategorierna. Detta gäller i synnerhet för skola och barnomsorg, där behovet av kvinnliga och manliga förebilder är särskilt stort.

Mål:

- Personalbehovet ska planeras långsiktigt, kontinuerlig fortbildning och karriärmöjligheter ska erbjudas
- Jämställdhet inom alla verksamheter är prioriterat
- Arbetet med att sänka sjuk- och ohälsotalen och minska frånvaron bör intensifieras
- Det är viktigt att personal rekryteras med olika kulturella och språkliga bakgrunder

Förskola

Barnomsorg är mer än bara tillsyn. Det är en plats för lek och pedagogisk utveckling. Förskolan är till för att ge barn en trygg miljö när deras föräldrar arbetar. Med en förskolepeng som följer barnet är det föräldrarna som avgör behovet av barnomsorg. Det är viktigt med flexibilitet vad gäller tider, pedagogik och utformning där olika aktörer uppmuntras. För familjer som har udda arbetstider måste vi kunna erbjuda adekvat barnomsorg.

Genom god framförhållning och planering ska alla barn erbjudas plats. Vi vill verka för att minska barngruppernas storlek. Ingen ska behöva tacka nej till ett arbete bara för att man inte har en förskoleplats.

Det är viktigt att uppmärksamma barn med särskilda behov på ett tidigt stadium. För barn som kommer från särskilt utsatta familjer ska det finnas stöd.

Öppen förskola ska finnas för stimulans och social gemenskap för barn till föräldralediga.

Mål:

- Minska barngruppernas storlek
- Ett större utrymme ska ges för fler alternativ inom barnomsorgen
- Barn med särskilda behov skall tidigt uppmärksammas och mötas med åtgärder
- Öppen förskola ska erbjudas

Skola

Grundskolans främsta uppgift är att förmedla kunskap. Skolan måste kunna ge förutsättningar för varje enskild elev att utveckla sina talanger och att ge elever i behov av särskilt stöd den hjälp de behöver så tidigt som möjligt.

Det är vår uppfattning att lärarna bör ägna huvuddelen av sin kraft åt kunskapsuppdraget. Vi vill fokusera på läsning, skrivning och matematiken i tidiga åldrar. Vi vill även att elevernas kunskaper utvärderas ordentligt. De elever som inte skaffat de grundläggande kunskaperna ska få adekvat stöd innan de går vidare till nästa årskurs. Det kan också vara aktuellt att införa en viss automatisering rörande tidsödande frånvarokontroll, bokföring och frånvarorapportering.

Det finns få saker som är så viktigt som en lugn, stimulerande och trygg arbetsmiljö för att våra elever i Majorna-Linné ska må bra och utvecklas som individer. Det är viktigt att ha ett välfungerande elevhälsoteam där bland annat specialpedagoger, skolläkare, -sköterskor, -kuratorer och -psykologer ingår.

Det är också viktigt att våra elever känner sig delaktiga och tar ett personligt ansvar för såväl den fysiska som den psykosociala miljön.

Satsningen på fortbildningen av lärare, det så kallade Lärarlyftet, bör fortgå.

Mål:

- Alla elever i Majorna-Linné ska ges goda förutsättningar att nå de grundläggande målen i samtliga ämnen. Elever, som riskerar att inte uppnå målen, ska tidigt erbjudas stöd. Särskild kompetens ska erbjudas elever med svår problematik
- Skolan ska öka elevernas kunskap om kost och motion samt arbeta förebyggande mot alkohol, tobak och narkotika

- Att mer av lärarnas arbetstid inriktas på kunskapsuppdraget
- Att förvaltningen utreder och effektiviserar rutiner för frånvaro och lärarkontakter med det omgivande samhället. Frånvaro ska rapporteras samma dag till föräldrarna
- Våra skolor ska ges möjlighet att profilera sig inom flera olika områden, exempelvis kultur, idrott och matematik och vi vill ge ett större utrymme för fler alternativ
- Inga elever eller medarbetare ska utsättas för kränkande behandling
- Att skollokaler upprustas och görs mer stimulerande för elever och medarbetare
- Skolhälsovården ska utvecklas och kommunens riktlinjer på området följas
- Införandet av en grundskolepeng som följer eleven där det är föräldrarna som avgör valet av skola.

Individ- och familjeomsorg

Omsorgen och stöd till individen måste utgå från den enskilda människan och dennas behov. Alla kan bli beroende av samhället under en kortare eller längre tid och detta måste mötas med respekt och med en tro på att situationen kan förändras. Försörjningsstödet ska ses som en ny chans.

Oavsett konjunkturläge finns det alltid de som har det svårare att ta sig in på arbetsmarknaden. Stadsdelsförvaltningens insatser bör rikta sig att göra dessa människors väg enklare och kortare till att från försörjningsstöd till arbete.

Drogmissbruket bland ungdomar är allvarligt och därför bör socialtjänsten i större utsträckning samverka med skolan i det förebyggande arbetet. I allt förebyggande arbete mot droger och våld har föräldrarna huvudansvaret, vilket aldrig kan ersättas av offentliga institutioner. De institutioner som är upphandlade ska användas, granskas och utvärderas.

Mål:

- Vi vill verka för att behovet av försörjningsstöd ska minska och att fler människor blir självförsörjande. Passivt socialbidragsberoende måste i större omfattning bytas mot aktiva åtgärder för att öka den enskildes livskvalitet.
- Samordning med försäkringskassan, primärvården, arbetsförmedlingen och socialtjänstens resurser ska utvecklas vidare.
- Förebygga alla former av missbruk bland ungdomarna i stadsdelen i samverkan med skola och fritid. Information om spelmissbruk och annat missbruk ska gå ut till föräldrar och skolpersonal
- Utveckla mellanvårdsformer och hemmaplanslösningar för att i största möjliga mån undvika institutionsplaceringar.

Funktionsnedsättning

Alla ska tillförsäkras integritet, självbestämmande och delaktighet, oavsett om man har en funktionsnedsättning eller inte. Människor med funktionsnedsättning ska ha samma möjligheter som alla andra att leva ett självständigt liv och ha ett arbete att gå till. Därför är arbetet med att undanröja eller minska den utestängande effekten av största betydelse.

Den funktionsnedsattes rätt att välja ska respekteras och hon/han ska kunna bo hemma och få stöd av hemtjänsten om de så önskar. Därför införs ett valfrihetsssystem för boendet och stadsdelen ska bidra till att det finns tillräckligt med olika former av boende.

Alla ska ha rätt till samma omsorg och service, oavsett var i stadsdelen de bor. Personen med funktionsnedsättning ska styra över när och var insatsen ska ske. Möjlighet till daglig verksamhet eller arbete ska ges utifrån behov och med hänsyn tagen till resa och valfrihet för individen. Barn med funktionsnedsättning ska få åka skolskjuts/färdtjänst till sina fritidsaktiviteter. Det är också av stor vikt att åtgärda bristen på ledsagare, personliga assistenter, avlösare och kontaktpersoner.

Mål:

- I all om- och nybyggnadsverksamhet ska behovet av bostäder för olika typer av funktionshinder ges hög prioritet. Bostadsanpassning ska ske inom tre månader.
- Att skapa ett mer varierat utbud av daglig verksamhet och andra aktiviteter, i samarbete med arbetsgivare, handikapps- och frivilligorganisationer
- Den enskilde måste kunna behålla och utveckla sitt sociala nätverk där personalen ska utgöra ett stöd. Arbetet med avlösarservice i hemmet för individer med funktionsnedsättning är viktigt.

Äldreomsorg

Att bestämma över sin egen vardag och bli behandlad med värdighet och respekt är något som är självklart i alla åldrar. Detta får inte förändras när en person blir äldre och får ett större behov av omsorg och stöd eftersom de utgör grunden för livsglädje och självrespekt. Den växande andelen äldre i samhället representerar en mångårig livserfarenhet och ska ses som en stor tillgång. I vårt samhälle måste människor kunna åldras i trygghet och med bibehållen värdighet.

En god äldreomsorg bör därför grundas på en flexibel organisation för boende, service, vård och omsorg. Vi vill verka för att man i stadsdelen arbetar för att öka olika typer av boenden för äldre. Det kan var seniorboenden, trygghetsboenden, till äldreboenden med speciell inriktning såsom språk, djur- och naturprofil – en profil som dessutom höjer livskvalitet och påverkar vården positivt. Äldre som lever tillsammans ska kunna bibehålla detta levnadssätt, där även ett älskat husdjur ska få plats i boendet. Det är av stor vikt att omsorgstagaren själv kan bestämma när man vill komma ut i friska luften, när man vill äta och när man vill vila, något som vi andra tar för självklart.

Trygghetsbostäder ska vara ett mellansteg och erbjuda en egen lägenhet anpassad efter individens behov med tillgång till trygghetslarm, viss vardagsservice, möjlighet till gemensamma måltider och andra sociala aktiviteter.

Vi vill verka för att matens kvalitet ska höjas ytterligare för de äldre i våra boenden men också för de äldre som bor hemma men behöver hjälp med maten. I den utsträckning det är möjligt skall maten tillredas och levereras från närområdet. Måltiderna ska upplevas positivt.

Många äldre blir ensamma och känner avsaknad av social samvaro. För de seniorer som inte har behov av äldreomsorg ska det också finnas möjlighet att delta i olika sociala aktiviteter för att upprätthålla eller skapa nya kontakter.

Den som vill bo hemma ska också få goda förutsättningar att klara det. En hemtjänstpeng ska möjliggöra ett eget val som vi vill införa i hemtjänsten. Utföraren kan vara såväl kommunen som en privat aktör. Detta innebär en kvalitetshöjning genom att man båda kan välja utförare som byta när man inte är nöjd.

Genom att införa förebyggande hembesök för alla som är över 75 år men ännu inte har hemtjänst vill vi förebygga ohälsa och minska vårdbehovet hos äldre.

Stödet till dem som vårdar sina anhöriga i hemmet ska utvecklas liksom bättre möjligheter för volontärer att utföra sociala insatser för äldre.

Valfriheten ska stärkas genom ett brett utbud av aktörer som utför ett professionellt socialt omsorgsarbete.

Mål:

- Äldreomsorg ska präglas av trygghet, kvalitet och inflytande
- Fritt val av äldreboenden med olika inriktningar samt av olika utförare
- Maten inom äldreomsorgen ska förbättras vad gäller näringsinnehåll och måltiden ges en trevlig utformning
- Fortsatta satsningar på förebyggande verksamheter såsom träffpunkter och fritidsaktiviteter

Samarbete med frivilligorganisationer ska stimuleras.

Hemsjukvård

Vården i hemmet ska vara av hög kvalitet, samverkan med regionsjukvården, primärvården och hemtjänsten ska ske med patientens bästa i centrum. Vården ska vara så allomfattande som möjligt, omfatta de flesta sjukdomar inklusive psykiska, och även innefatta eftervård och rehabilitering. Särskilt viktig är palliativ vård som ska erbjudas alla åldrar.

Mål:

- Patienten ska få god omsorg och adekvat vård
- Vården ska komma till patienten och inte tvärt om

Fritid

Stadsdelen med sina naturområden, parker, och idrottsanläggningar bjuder på goda förutsättningar för en aktiv fritid, både för unga och äldre. Vi vill nyttja befintliga anläggningar till dess fulla potential men ser också behovet av utbyggnad, där fokus riktas mot ungdomarna.

Idrotts- och föreningslivet har många fördelar för barn och unga. Genom en aktiv fritid får barn utlopp för sitt rörelsebehov, sin glädje och spontanitet. Föreningslivet skapar kamratskap och bidrar till god hälsa för alla åldrar. Kommunens stöd till föreningar ska vila på demokratiska grunder och baseras på rättvisa villkor.

I stadsdelen finns en ovärderlig resurs i alla eldsjälar och initiativtagare som är en förutsättning för att väl fungerande aktiviteter ska kunna genomföras. Stöd, såväl ekonomiskt som praktisk vägledning, ska baseras på verksamhetens innehåll och komplettera enskilda människors och föreningars insatser, snarare än att ersätta dem. Föreningar som bedriver andra fritidsaktiviteter än idrott ska behandlas på samma sätt som idrottsföreningar.

Allt fler ungdomar väljer också att inte organisera sig i föreningar av olika slag, utan organiserar sin fritid utanför den normala föreningsstrukturen. Vi vill se över rutinerna för hur man kan fördela resurser direkt till ungdomsverksamhet utan att förutsätta medlemskap i en

förening. Fritidsgårdarna spelar här en central roll som utgångspunkt för alternativa aktiviteter och kulturhandlingar.

Mål:

- Basera bidragen till föreningarna utifrån verksamhetens innehåll och behov och att stödet till föreningar vilar på demokratiska grunder med fokus på jämställdhet och tillgänglighet
- Verka för att en idrottshall byggs i Majorna-Linné
- Verka för att Majvallen ska vidareutvecklas till ett rekreationsområde för idrott, friskvård och kulturaktiviteter
- Främja och stimulera ungas och äldres fritid under sommaren i samverkan med skola och IOF, men också med föreningsliv och idrottsorganisationer
- Verka för att belysa motionsspären i Änggårdsbergen
- Verka för att anlägga en konstgjord isbana i Slottsskogen

Kultur

Kulturlivet är en viktig del av Göteborg. Ett rikt kulturliv är socialt utvecklande och bidrar till en ökad livskvalitet. En evenemangsstad är också otänkbar utan teatrar, gallerier, bibliotek, museer, etc., som förvaltar vårt kulturarv men också anpassas med stadens utveckling. Majorna-Linné i synnerhet med sina kulturföreningar, fria grupper, och enskilda individer, mår väl av ett brett utbud av kultur som ger vår stadsdel det liv och den stämning vi känner här.

Vi tycker att det är särskilt viktigt att barn och ungdomar i Majorna-Linné får kontakt med kultur i olika former så tidigt som möjligt och därmed stimuleras till ett eget skapande. Regeringens satsning "Skapande skola" är ämnad att stödja samverkan mellan skolan och kulturlivet. Inom ramen för Kulturskolan vill vi införa en kulturskolepeng som öronmärker pengar för eleverna kopplat till kultur. Detta skapar ett mer rättvist system och uppmuntrar skolorna att ta fram en egen kulturprofil.

Biblioteken är också en viktig del av kulturlivet, inte bara som kulturbärare, utan även som mötesplats för innevånarna, genom alla åldrar. Det krävs en tydlig framtidsinriktning, dels för att öka bokläsandet, men också för att stödja och stimulera annan kulturutövning.

Mål:

- Införa en Kulturskolepeng till alla barn och ungdomar i grundskolan så att alla ges tillträde
- Förbättra resursutnyttjandet genom att flytta över ansvaret för Kulturskolan och folkbiblioteken, från stadsdelsnämnderna till Kulturnämnden
- Stödja lokala konstutövare för att främja kreativitet och nyskapande
- Uppmuntra företag, föreningar, och andra ideella aktörer att aktivt delta i kulturlivet
- Vi vill att området kring Skansen Kronan ska rustas upp och göras mer tillgängligt för såväl invånare som turister

- Vi vill utveckla Klippans kulturresevat med ruinerna av Älvsborgs slott till ett attraktivt besöksmål och rekreationsområde

Folkhälsa

Medborgarnas livsvillkor och livsstil har stor betydelse för hälsan. Den fysiska och psykiska hälsan grundläggs ofta tidigt i livet, vilket gör det viktigt med tidiga och förebyggande insatser. Ensamboendes ibland problematiska situation måste uppmärksammas mera.

Sambandet mellan barns hälsa och föräldrarnas ekonomiska, sociala och psykiska situation är tydlig. Det förebyggande folkhälsoarbetet ska därför inriktas på att tidigt identifiera barn och ungdomar i riskzonen och att stödja utsatta familjer.

Alkohol, narkotika och tobak utgör de klart största hoten mot folkhälsan. Oanmälda drogtester, efter vårdnadshavarens medgivande, bör kunna genomföras. En tidig alkoholdebut måste motverkas. Goda matvanor och fysiks aktivitet ska främjas för att motverka övervikt och fetma.

Mål:

- Alkohol-, tobak- och narkotikaundervisningen i skolan ska inledas tidigt för att minska risken för missbruk
- Förebyggande insatser ska prioriteras för personer i riskzonen

Brottsförebyggande verksamhet

Det brottsförebyggande arbetet i stadsdelen är en prioriterad uppgift. Invånarna i stadsdelen ska kunna känna sig trygga var de än befinner sig dygnet runt.

För att öka tryggheten är det viktigt att lekplatser, torg och parker underhålls och att detta sker i samarbete med de kringboende, fastighetsvärdar och företag. Belysningen ska fungera och vandaliseringen motverkas.

Fler synliga närpolis är också ett självklart önskemål.

I allt förebyggande arbete mot droger och våld har föräldrarna nyckelrollen och huvudansvaret.

Utgångspunkten är att anhörigas stöd aldrig kan ersättas av offentliga institutioner.

Det är viktigt att barn och ungdomar i stadsdelen har möjlighet till en meningsfull fritid.

Föreningsverksamhet och fritidsgårdar, är platser där ungdomar kan komma tillsammans, i gemensamma aktiviteter.

Mål:

- Tryggheten och trivseln i stadsdelen ska öka, genom åtgärder såsom bättre belysning, parkskötsel, byggnadsfrågor, samt minskning av drogmissbruket
- Stadsdelen ska utveckla samverkan med polis, näringsliv, fastighetsägare, organisationer och enskilda i frågor som rör närmiljön.